

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA AUTO CASCO

§ 1. POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Na podstawie niniejszych ogólnych warunków ubezpieczenia („OWU”), Polski Związek Motorowy Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. Vienna Insurance Group (zwane dalej PZM TU), zawiera umowy ubezpieczenia („umowa”) z osobami fizycznymi, osobami prawnymi i jednostkami organizacyjnymi nie posiadającymi osobowości prawnej, zwanymi dalej Ubezpieczającymi w zakresie ubezpieczenia pojazdu od uszkodzenia, zniszczenia lub utraty – Auto Casco („ubezpieczenie AC”).

2. Objęcie ochroną ubezpieczeniową w ramach zakresu wskazanego w § 1 ust. 1 niniejszych OWU potwierdzone zostaje polisą.

3. Umowa może zostać zawarta przez Ubezpieczającego na cudzy rachunek.

§ 2. DEFINICJE

Użyte w OWU pojęcia (w porządku alfabetycznym) oznaczają:

1) MIEJSCE ZAMIESZKANIA UBEZPIECZAJĄCEGO – miejsce zamieszkania albo siedziba Ubezpieczającego będącego właścicielem (Ubezpieczonym) pojazdu wskazanego w dowodzie rejestracyjnym albo miejsce zamieszkania kierowcy pojazdu;

2) NOTOWANIE BAZOWE WARTOŚCI POJAZDU – informacja zebrana z rynku, odpowiednio przeanalizowana i opracowana, mająca na celu odzwierciedlenie średniej rynkowej wartości danego pojazdu. Dotyczy pojazdu będącego w poprawnym stanie technicznym, niewymagającego napraw i będącego w ruchu, wyposażonego standardowo, mającego przebieg standardowy dla pojazdów w swojej klasie oraz którego opony wykazują max. 50% stopień zużycia. Notowanie bazowe dotyczy pojazdów modelowych spełniających wszystkie wymienione powyżej założenia;

3) OKRES EKSPLOATACJI POJAZDU (WIEK POJAZDU) – okres liczony w pełnych latach jako różnica lat pomiędzy aktualnym rokiem kalendarzowym a rokiem produkcji pojazdu, ustalony na dzień zawarcia umowy ubezpieczenia; jeżeli umowa zawierana jest w tym samym roku, w którym pojazd został wyprodukowany, przyjmuje się, że okres eksploatacji (wiek) pojazdu wynosi 1 rok; jeżeli rok produkcji nie jest znany, przyjmuje się, że pojazd został wyprodukowany w roku, w którym został po raz pierwszy zarejestrowany;

4) OSOBA UPRAWNIONA DO KORZYSTANIA Z POJAZDU – właściciel, użytkownik - osoba, której tytuł prawny do używania pojazdu wynika z umowy najmu, leasingu lub innej umowy o podobnym charakterze, oraz osoby kierujące pojazdem za zezwoleniem osób, którym przysługuje tytuł prawny do używania pojazdu;

5) POJAZD – pojazd samochodowy, ciągnik rolniczy, motorower, przyczepa podlegające rejestracji (także czasowo) na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, stosownie do przepisów o ruchu drogowym (z wyłączeniem pojazdów historycznych i pojazdów typu „SAM”);

6) POLISA – dokument wystawiony przez PZM TU, który potwierdza zawarcie umowy;

7) SUMA UBEZPIECZENIA – kwota odpowiadająca wartości ubezpieczonego pojazdu deklarowanej przez Ubezpieczającego w dacie zawarcia umowy i stanowiąca górną granicę odpowiedzialności PZM TU za wszystkie szkody powstałe w czasie trwania umowy; dla potrzeb zawarcia umowy AC pojazdów używanych równa jest wysokości notowań bazowych wartości pojazdu wg informatora rynkowego Info-Ekspert lub Eurotax, wniosek do ubezpieczenia

winien zawierać nazwę aktualnego informatora. Suma ubezpieczenia dla pojazdów fabrycznie nowych równa jest wartości transakcji zakupu wg przedstawionej faktury;

8) SZKODA EKSPLOATACYJNA – szkoda powstała w wyniku zużycia pojazdu lub jego części albo jego wyposażenia oraz szkoda, do naprawienia której zobowiązana jest osoba trzecia, na podstawie udzielonej gwarancji lub rękojmi za wady fizyczne. Za szkody eksploatacyjne będą uznawane inne szkody powstałe bezpośrednio w następstwie szkody eksploatacyjnej;

9) SZKODA RZECZOWA – uszczerbek majątkowy będący następstwem uszkodzenia, zniszczenia lub utraty rzeczy;

10) UBEZPIECZENIE OC – obowiązkowe ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów, o którym mowa w ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2003r. nr 124 poz. 1152 ze zm.);

11) UBEZPIECZAJĄCY – osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej zawierająca umowę ubezpieczenia i zobowiązana do opłacenia składki ubezpieczeniowej;

12) UBEZPIECZONY – osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej, na rzecz której została zawarta umowa ubezpieczenia;

13) UDZIAŁ WŁASNY – ustalona w umowie kwota lub procent sumy ubezpieczenia, o którą pomniejszana jest kwota odszkodowania;

14) WARTOŚĆ RYNKOWA POJAZDU – wartość pojazdu ustalona przez PZM TU na podstawie notowań rynkowych pojazdu danej marki, typu i roku produkcji, z uwzględnieniem jego wyposażenia podstawowego, przebiegu i stanu technicznego, okresu eksploatacji; wartość rynkowa pojazdu fabrycznie nowego określana jest na podstawie faktury lub rachunków. Notowania rynkowe będące podstawą do ustalenia wartości pojazdu określone są w katalogach (informatorach) Info-Ekspert i Eurotax; w razie braku notowań rynkowych danego pojazdu wartość pojazdu ustala się przyjmując średnią wartość rynkową pojazdów podobnego typu i roku produkcji. Podstawą ustalenia wartości rynkowej pojazdu może być również indywidualna wycena pojazdu dokonana przez rzeczoznawcę;

15) WYPOSAŻENIE DODATKOWE – sprzęt i urządzenia zamontowane w pojeździe na stałe, nie będące wyposażeniem podstawowym danego typu pojazdu, których demontaż wymaga użycia narzędzi i przyrządów mechanicznych za wyjątkiem urządzeń takich jak panel radiowy lub aparat telefoniczny, w szczególności:

a) sprzęt audiofoniczny,

b) sprzęt audiowizualny,

c) zmieniarzka CD,

d) sprzęt łączności telefonicznej i radiotelefonicznej,

e) urządzenie służące nawigacji np. typu GPS,

f) urządzenie głośnomówiące,

g) bagażnik zewnętrzny,

h) taksometry, haki holownicze, spojłery, nakładki reklamowe, naklejki reklamowe,

i) fotelik dziecięcy;

16) WYPOSAŻENIE PODSTAWOWE (FABRYCZNE) – sprzęt

in urzędzenia, zamontowane trwale w pojeździe w procesie produkcji lub w procesie przygotowania pojazdu fabrycznie nowego do sprzedaży, określone w umowie, służące do utrzymania i używania pojazdu zgodnie z jego przeznaczeniem, a także służące bezpieczeństwu jazdy oraz zabezpieczeniu pojazdu przed kradzieżą.

§ 3. ZAWARCIE UMOWY

1. Umowa zawierana jest na podstawie wniosku o ubezpieczenie, stanowiącego jej integralną część.

2. PZM TU może zwrócić się do Ubezpieczającego o dodatkowe informacje, uzależniając zawarcie umowy od ich dostarczenia oraz treści.

3. Umowę zawiera się na 365 dni (w roku przestępnym na 366 dni) („okres roczny”), o ile nie umówiono się inaczej, przy czym okres ubezpieczenia nie może być krótszy, niż 30 dni (ubezpieczenie krótkoterminowe).

§ 4. PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA

1. Ubezpieczeniem w zakresie PODSTAWOWYM albo PEŁNYM objęte są pojazdy wraz z wyposażeniem podstawowym. Ubezpieczeniem może być objęte wyposażenie dodatkowe oraz bagaż podręczny za opłatą dodatkowej składki.

2. Wyposażenie dodatkowe może być objęte ubezpieczeniem jednocześnie z zawarciem umowy lub w czasie trwania umowy obejmującej pojazd, na okres do dnia jej rozwiązania, jeżeli do końca umowy pozostało co najmniej 6 miesięcy.

3. W razie objęcia ubezpieczeniem wyposażenia dodatkowego, w umowie ustala się rodzaj tego wyposażenia oraz odrębną sumę ubezpieczenia. Suma ubezpieczenia wyposażenia dodatkowego nie może przekroczyć 20% sumy ubezpieczenia pojazdu nie więcej niż 10 000 zł.

4. W ramach umowy ubezpieczenia AC zawieranych na podstawie niniejszych ogólnych warunków obejmowane są określone w umowie pojazdy wraz z wyposażeniem.

5. Przedmiotem ubezpieczenia w ramach umowy zawieranej na podstawie niniejszych OWU może być bagaż podręczny przewożony w danym pojeździe objętym ubezpieczeniem AC.

6. Po opłaceniu dodatkowej składki ubezpieczeniem mogą być objęte pojazdy:

- 1) prototypowe, niedopuszczone do ruchu, nie posiadające aktualnych badań technicznych potwierdzonych wpisem w dowodzie rejestracyjnym lub używane do jazd próbnych i testowych;
- 2) używane w rajdach, wyścigach, jazdach treningowych, konkursowych lub jako rekwizyty;
- 3) używane do zarobkowego przewozu osób lub wynajmowanych zarobkowo;
- 4) używane do nauki jazdy;
- 5) używane jako pojazdy do wykonywania usług holowniczych;
- 6) używane do przesyłek kurierskich i ekspresowych;
- 7) używane do przewożenia materiałów niebezpiecznych np. materiałów palnych, wybuchowych, trujących;
- 8) przyczepy bądź naczepy do przewożenia materiałów niebezpiecznych;
- 9) wojskowe, policyjne;
- 10) przekazane osobom trzecim w celu sprzedaży (np. w komisach).

§ 5. ZAKRES UBEZPIECZENIA

1. Ubezpieczenie AC w zakresie PODSTAWOWYM obejmuje szkody

będące następstwem uszkodzenia albo zniszczenia:

1) pojazdu;

2) trwale zamontowanych części pojazdu;

3) wyposażenia pojazdu.

2. Ubezpieczenie AC w zakresie PEŁNYM zawiera się wyłącznie na okres roczny i obejmuje szkody będące następstwem uszkodzenia, zniszczenia albo utraty:

1) pojazdu;

2) trwale zamontowanych części pojazdu;

3) wyposażenia pojazdu.

3. PZM TU odpowiada za szkody powstałe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, Europy.

4. Na terytorium Albanii, Białorusi, Mołdawii, Rosji i Ukrainy ubezpieczenie AC nie obejmuje swym zakresem szkód wymienionych w ust. 2.

5. W odniesieniu do pojazdów zarejestrowanych za granicą, PZM TU odpowiada wyłącznie za szkody powstałe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z wyłączeniem ryzyk określonych w ust. 2.

6. Zakres ubezpieczenia wyposażenia dodatkowego i bagażu podręcznego jest zgodny z zakresem ubezpieczenia AC pojazdu zawartego na okres roczny.

§ 6. ZABEZPIECZENIA PRZECIWKRADZIEŻOWE POJAZDU

1. Warunkiem odpowiedzialności PZM TU za szkody będące następstwem kradzieży pojazdu lub jego części trwale zamontowanych lub jego wyposażenia podstawowego i/lub dodatkowego jest zabezpieczenie pojazdu po jego opuszczeniu przez Ubezpieczającego lub osobę uprawnioną do korzystania z pojazdu przez uruchomienie zabezpieczenia przed kradzieżą przewidzianego konstrukcją pojazdu oraz innych zabezpieczeń pojazdu przed kradzieżą wymaganych przez PZM TU.

2. Pojazdy, poza zabezpieczeniami przed kradzieżą przewidzianymi ich konstrukcją, muszą być wyposażone w następujące zabezpieczenia:

1) pojazdy o wartości do 50 000 zł - co najmniej jedno samodzielne zabezpieczenie, posiadające wymagany przepisami atest, tj. autoalarm lub elektroniczna blokada uruchomienia silnika (w tym immobilizer) lub mechaniczna blokada skrzyni biegów lub inne elektroniczne urządzenie zabezpieczające;

2) pojazdy o wartości od 50 001 zł do 200 000 zł - co najmniej dwa różne samodzielne zabezpieczenia, o których mowa w pkt 1;

3) pojazdy o wartości powyżej 200 000 zł - co najmniej dwa różne samodzielne zabezpieczenia, o których mowa w pkt 1 i urządzenie zabezpieczająco-łokacyjne z czynną funkcją monitoringu.

3. Postanowienie ust. 2 nie dotyczy ciągników rolniczych, przyczep rolniczych, innych przyczep, naczep i samochodów specjalnych.

§ 7. WYŁĄCZENIA Z UBEZPIECZENIA I OGRANICZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

1. W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia krótkoterminowego ubezpieczeniem nie są objęte szkody będące następstwem kradzieży pojazdu lub jego części trwale zamontowanych lub jego wyposażenia.

2. Na terytorium Albanii, Białorusi, Mołdawii, Rosji i Ukrainy ubezpieczeniem nie są objęte szkody polegające na kradzieży pojazdu lub jego części trwale zamontowanych lub jego wyposażenia.

3. Na wniosek Ubezpieczającego, z zakresu ubezpieczenia mogą być wyłączone szkody powstałe w wyniku kradzieży pojazdu lub jego części trwale zamontowanych lub jego wyposażenia podstawowego

w innych przypadkach niż wymienione w ust. 1 i 2.

4. Ubezpieczeniem nie są objęte szkody polegające na poniesieniu kosztów wymiany kluczyków lub innego urządzenia przewidzianego przez producenta pojazdu, umożliwiających uruchomienie silnika lub odblokowanie zabezpieczeń przeciwkradzieżowych, zamków drzwi oraz włącznika zapłonu chyba, że szkody powstały na skutek przestępstw:

1) kradzieży z włamaniem pojazdu, jego części lub wyposażenia (art. 279 par. 1 kk);

2) rozboju tj. kradzieży pojazdu, jego części lub wyposażenia połączoną z użyciem przemocy wobec osoby lub groźbą natychmiastowego jej użycia albo dokonaną poprzez doprowadzenie człowieka do stanu nieprzytomności lub bezbronności (art. 280 kk);

3) kradzieży rozbójniczej tj. użycia przez sprawcę kradzieży pojazdu, jego części lub wyposażenia, przemocy, groźby użycia przemocy albo na doprowadzeniu człowieka do stanu nieprzytomności lub bezbronności w celu utrzymania posiadania rzeczy zabranej (art. 281 kk);

4) wymuszenia rozbójniczego tj. doprowadzenie innej osoby do rozporządzenia pojazdem, jego częścią lub wyposażeniem za pomocą przemocy, groźby zamachu na życie lub zdrowie albo gwałtownego zamachu na mienie (art. 282 kk), dokonanych na szkodę osoby uprawnionej do korzystania z pojazdu, kluczyka lub innego urządzenia przewidzianego przez producenta pojazdu do uruchomienia silnika lub odblokowania zabezpieczeń przeciwkradzieżowych.

5. PZM TU wolne jest od odpowiedzialności, jeżeli Ubezpieczający, Ubezpieczony albo osoba, z którą Ubezpieczający lub Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym wyrządził/a szkodę umyślnie.

6. W razie rażącego niedbalstwa Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego odszkodowanie nie należy się.

7. PZM TU nie odpowiada za szkody, których wysokość nie przekracza 500 zł.

8. PZM TU nie odpowiada za szkody, będące następstwem zdarzeń:

1) innych, niż wskazane w zgłoszeniu szkody;

2) powstałych podczas ruchu pojazdu oraz podczas zatrzymania pojazdu w rozumieniu przepisów o ruchu drogowym, jeżeli pojazd w chwili zdarzenia nie był dopuszczony do ruchu zgodnie z obowiązującymi przepisami;

3) powstałych podczas kierowania pojazdem przez osobę uprawnioną do korzystania z pojazdu, która:

a) znajdowała się w stanie nietrzeźwości, po użyciu alkoholu, narkotyków, innych środków odurzających lub leków o podobnym działaniu, jeżeli osoba ta wiedziała lub winna była wiedzieć o takim działaniu leku, w szczególności, gdy adnotacja na opakowaniu leku lub ulotka informowała o wpływie leku na zdolność do prowadzenia pojazdów;

b) nie posiadała uprawnień do kierowania pojazdem wymaganych przepisami prawa o ruchu drogowym;

c) zbiegła z miejsca zdarzenia lub oddaliła się mimo spoczywającego na niej prawnego obowiązku pozostania na miejscu zdarzenia lub polecenia pozostania na miejscu zdarzenia wydanego przez funkcjonariusza policji;

4) powstałych w mechanizmach silnika pojazdu na skutek zassania cieczy przez układ dolotowy powietrza;

5) powstałych w pojazdach stanowiących własność innej osoby niż wymieniona w umowie jako właściciel z wyłączeniem przypadku, gdy

własność pojazdu przeszła z leasingodawcy na leasingobiorcę;

6) powstałych w pojazdach nielegalnie wprowadzonych na obszar celny Wspólnoty Europejskiej przez właściciela pojazdu lub osobę trzecią wówczas, gdy Ubezpieczający lub Ubezpieczony posiadał wiedzę o fakcie nielegalnego wprowadzenia pojazdu na obszar celny Wspólnoty Europejskiej lub przy dochowaniu należytej staranności mógł taką wiedzę posiadać;

7) powstałych w pojazdach zarejestrowanych w Rzeczypospolitej Polskiej przez Ubezpieczającego, na podstawie dokumentów zawierających nieprawdziwe dane dotyczące pojazdu, jego właściciela lub źródła pochodzenia pojazdu;

8) powstałych na skutek kradzieży pojazdu, jego części lub wyposażenia dodatkowego, jeżeli:

a) po opuszczeniu pojazdu nie zabezpieczono go zgodnie z postanowieniami OWU,

b) po opuszczeniu pojazdu nie zabezpieczono należycie kluczyków lub innego urządzenia przewidzianego przez producenta pojazdu do uruchomienia silnika lub odblokowania zabezpieczeń przeciwkradzieżowych i urządzenia te zostały utracone lub skopiowane, a także gdy nie zabezpieczono należycie dokumentów pojazdu (dowodu rejestracyjnego i karty pojazdu, jeżeli taką wydano na ubezpieczony pojazd), chyba że pojazd został utracony wskutek rozboju,

c) po utracie kluczyków lub innego urządzenia przewidzianego przez producenta pojazdu do uruchomienia silnika lub odblokowania zabezpieczeń przeciwkradzieżowych, Ubezpieczający nie dokonał niezwłocznie wymiany utraconych kluczyków, zamków i urządzeń zabezpieczających pojazd przed kradzieżą;

9) powstałych na skutek:

a) przywłaszczenia tj. włączenia do swojego majątku pojazdu, jego części lub wyposażenia, jeżeli przywłaszczona rzecz wcześniej znajdowała się w legalnym posiadaniu sprawcy (art. 284 kk),

b) przypadku, gdy sprawca wszedł w posiadanie klucza (lub innego urządzenia przewidzianego przez producenta pojazdu) służącego do otwarcia lub uruchomienia pojazdu za zgodą, milczącym przyzwoleniem lub przy braku sprzeciwu osoby uprawnionej do korzystania z pojazdu;

10) powstałych w okolicznościach wyłączających odpowiedzialność, które nie zostały podane do wiadomości PZM TU przez Ubezpieczającego pomimo faktu, że były one znane Ubezpieczającemu;

11) które zdefiniowane są jako szkody eksploatacyjne ze szczególnym uwzględnieniem wszelkiego rodzaju awarii oraz powstałe w wyniku niewłaściwego doboru paliwa, płynów i materiałów eksploatacyjnych;

12) polegających na utracie materiałów eksploatacyjnych takich jak oleje i płyny chyba, że utrata lub konieczność wymiany albo uzupełnienia takich materiałów spowodowana była zdarzeniem, za które PZM TU ponosi odpowiedzialność;

13) polegających na uszkodzeniu albo zniszczeniu ogumienia chyba, że w wyniku zdarzenia objętego ubezpieczeniem zostały uszkodzone lub zniszczone inne części pojazdu, a koszt naprawy (bez wymiany ogumienia) przekracza kwotę, o której mowa w ust. 7;

14) polegających na uszkodzeniu lub zniszczeniu części pojazdu, w szczególności szyby czołowej, na skutek uderzenia pokrywy komory silnika tego pojazdu;

15) polegających na uszkodzeniu lub zniszczeniu mieszalnika betonmieszarki na skutek zastygnięcia przewożonej substancji;

16) zużycia, działania korozji, utlenienia, zawilgocenia, pleśni, oddziaływania normalnych warunków atmosferycznych

oraz pogorszenia się stanu technicznego pojazdu wskutek długotrwałego postoju;

17) powstałych na skutek wszelkich następstw wojny, inwazji, wrogich działań obcego państwa, działania o charakterze wojennym (niezależnie od tego, czy wojna została wypowiedziana, czy nie), wojny domowej, rebelii, rewolucji, powstania, rozruchów, strajku, lokautu, aktów sabotażu, zamieszek wewnętrznych, wojskowego lub cywilnego zamachu stanu, zorganizowanych działań lub działań w złym zamiarze osób działających w imieniu lub w powiązaniu z organizacjami politycznymi, spisku, konfiskaty, rekwizycji, zajęcia, zniszczenia lub uszkodzenia z nakazu organów sprawujących władzę;

18) powstałych w związku z aktami terroru, rozumianymi jako wszelkiego rodzaju działania z użyciem siły, przemocy lub groźby użycia przemocy przez osobę lub grupę osób działających samodzielnie lub na rzecz bądź z ramienia jakiegokolwiek organizacji bądź rządu, w celach politycznych, ekonomicznych, religijnych, ideologicznych lub podobnych włączając zamiar wywarcia wpływu na rząd bądź zastraszenia społeczeństwa lub jakiegokolwiek jego części;

19) powstałych na skutek trzęsienia ziemi;

20) powstałych na wskutek wszelkich następstw reakcji jądrowej, promieniowania jądrowego lub skażenia promieniotwórczego;

21) powstałych na skutek użycia pojazdu niezgodnie z jego przeznaczeniem lub wskutek niewłaściwego załadowania i przewożenia ładunku lub bagażu;

22) powstałych w czasie użycia pojazdu przez osobę uprawnioną do korzystania z pojazdu w związku z popełnieniem lub usiłowaniem popełnienia przestępstwa.

§ 8. SUMA UBEZPIECZENIA

1. Suma ubezpieczenia wskazana w polisie stanowi górną granicę odpowiedzialności PZM TU za wszystkie szkody powstałe w czasie trwania umowy i stanowi kwotę odpowiadającą wartości ubezpieczonego pojazdu w dacie zawarcia umowy z uwzględnieniem podatku VAT. Jeżeli Ubezpieczający jest uprawniony do odliczenia podatku VAT naliczonego przy jego nabyciu, suma ubezpieczenia określana jest w kwocie odpowiadającej wartości pojazdu pomniejszonej o podatek VAT.

2. Dla potrzeb zawarcia umowy ubezpieczenia pojazdów używanych i ustalenia sumy ubezpieczenia, wartość pojazdu, o której mowa w ust. 1. określana jest na podstawie wysokości notowań bazowych wartości pojazdu wg informatora rynkowego Info-Ekspert lub Eurotax; wniosek do ubezpieczenia winien zawierać nazwę aktualnego informatora.

3. Suma ubezpieczenia dla pojazdów używanych ustalona według zasad określonych w ust. 2 jest stała w okresie pierwszych 3 miesięcy obowiązywania umowy. W celu ustalenia odszkodowania za szkodę powstałą w okresie pierwszych 3 miesięcy obowiązywania umowy przyjmuje się wartość pojazdu w kwocie równej sumie ubezpieczenia.

4. Suma ubezpieczenia dla pojazdów fabrycznie nowych równa jest wartości transakcji zakupu wg przedstawionej faktury.

5. Suma ubezpieczenia samochodu osobowego fabrycznie nowego ustalona według zasad określonych w ust. 4. obowiązuje w okresie pierwszych 6 miesięcy obowiązywania umowy. W takim przypadku dla ustalenia odszkodowania za szkodę powstałą w okresie pierwszych 6 miesięcy obowiązywania umowy przyjmuje się wartość pojazdu w kwocie równej sumie ubezpieczenia.

6. Za opłatą dodatkowej składki suma ubezpieczenia samochodu osobowego fabrycznie nowego albo samochodu osobowego

z okresem eksploatacji nie przekraczającym 3 lat w dniu zawierania umowy może obowiązywać przez cały roczny okres ubezpieczenia. W takim przypadku dla ustalenia odszkodowania za szkodę powstałą w okresie pierwszych 12 miesięcy obowiązywania umowy przyjmuje się wartość pojazdu w kwocie równej sumie ubezpieczenia.

7. Po wypłacie odszkodowania suma ubezpieczenia ulega obniżeniu o wypłaconą kwotę, przy czym wypłata odszkodowań o łącznej wartości równej sumie ubezpieczenia powoduje rozwiązanie umowy. Ubezpieczający za zgodą PZM TU oraz po opłaceniu dodatkowej składki może podwyższyć sumę ubezpieczenia do poprzedniej wysokości lub do wysokości odpowiadającej aktualnej wartości pojazdu.

8. W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia bagażu podróżnego suma ubezpieczenia stanowi odrębną sumę określoną w umowie ubezpieczenia AC.

§ 9. SKŁADKA UBEZPIECZENIOWA I JEJ ZWROT

1. Wysokość składki ustalana jest na podstawie taryfy stawek obowiązującej w dniu zawarcia umowy.

2. Składka ustalana jest przy uwzględnieniu długości okresu ubezpieczenia, zakresu ubezpieczenia, sumy ubezpieczenia, wysokości zastosowanego udziału własnego, cech Ubezpieczającego i osób uprawnionych do korzystania z pojazdu, dotychczasowego przebiegu ubezpieczenia AC, cech pojazdu, miejsca zarejestrowania pojazdu oraz sposobu płatności składki.

3. Zniżki i zwwyżki składki związane z przebiegiem ubezpieczenia AC stosuje się do umów zawieranych z Ubezpieczającymi będącymi osobami fizycznymi lub osobami fizycznymi prowadzącymi jednoosobowo działalność gospodarczą, wyłącznie przy ubezpieczeniu:

1) samochodów osobowych;

2) samochodów ciężarowych o dopuszczalnej masie całkowitej do 3,5 tony;

3) ciągników rolniczych, przyczep rolniczych;

4) motorowerów, motocykli, trykołowców, czterokołowców;

5) przyczep specjalnych (w tym kempingowych), przyczep ciężarowych o ładowności do 2 ton.

4. W przypadku Ubezpieczających będących osobami fizycznymi prowadzącymi jednoosobowo działalność gospodarczą, zniżki i zwwyżki składki związane z przebiegiem ubezpieczenia AC stosuje się pod warunkiem, że przedsiębiorca złoży oświadczenie, iż w okresie ubezpieczenia wyłącznymi osobami uprawnionymi do korzystania z samochodu będą przedsiębiorca lub osoby pozostające z nim we wspólnym gospodarstwie domowym.

5. Zniżka z tytułu bezszkodowego przebiegu ubezpieczenia AC przysługuje, jeżeli Ubezpieczający przedłoży w chwili zawarcia umowy oświadczenie wraz z kserokopią poprzedniej polisy zawierającej informacje o dotychczasowych zniżkach lub zaświadczenie od ubezpieczyciela, z którym zawarł poprzednią umowę ubezpieczenia AC o bezszkodowym przebiegu ubezpieczenia AC osoby wpisanej do dowodu rejestracyjnego jako właściciel, współwłaściciel pojazdu lub osoba korzystająca z samochodu.

6. W przypadku samochodu będącego przedmiotem umowy leasingu lub kredytu bankowego albo, jeżeli pojazd nie został zarejestrowany na nowonabywcę, dopuszcza się możliwość przedłożenia w chwili zawarcia umowy oświadczenia wraz z kserokopią poprzedniej polisy zawierającej informacje o dotychczasowych zniżkach lub zaświadczenia, o którym mowa w ust. 5 przez użytkownika samochodu nie będącego osobą wpisaną do dowodu rejestracyjnego.

7. Składkę za ubezpieczenie AC obniża się albo podwyższa się zależnie od przebiegu ubezpieczenia AC według zasad określonych w tabeli:

Klasa taryfowa bonus/malus	% składki	% zniżki	Stawka/ Okres bezszkodowego przebiegu ubezpieczenia	Przemieszczenia w klasach taryfowych po każdej szkodzie, za którą wypłacono odszkodowanie		
				I szkoda w ciągu 12 miesięcy	2 szkody w ciągu 12 miesięcy	Więcej niż 2 szkody w ciągu 12 miesięcy
1	180	-	Stawka maksymalna	1	1	1
2	160	-	II stawka zaostrożona	1	1	1
3	140	-	I stawka zaostrożona	2	2	1
4	120	-	Stawka podwyższona	3	2	2
5	100	-	Stawka podstawowa	4	3	2
6	90	10	12 miesięcy (1 rok)	5	4	3
7	80	20	24 miesiące (2 lata)	6	5	4
8	70	30	36 miesięcy (3 lata)	7	6	5
9	60	40	48 miesięcy (4 lata)	8	7	6
10	50	50	60 miesięcy (5 lat)	9	8	7
11	40	60	72 miesiące (6 lat) i więcej	10	9	8

Szkoda oznacza odszkodowanie wypłacone w okresie rocznym ubezpieczenia AC. Odszkodowania wypłacone z tego samego zdarzenia uważa się za jedną szkodę.

8. Za rok ubezpieczenia bez szkody przyjmuje się okres roczny trwania umowy ubezpieczenia AC, jeżeli w tym okresie nie nastąpiła wypłata odszkodowania.

9. Jeżeli samochód jest przedmiotem współwłasności, zniżkę składki z tytułu bezszkodowego przebiegu ubezpieczenia AC ustala się w oparciu o uprawnienia do zniżki przysługujące jednemu ze współwłaścicieli samochodu wpisanemu do dowodu rejestracyjnego. Przebieg ubezpieczenia AC będzie miał wpływ na indywidualne uprawnienia współwłaścicieli samochodu do zniżki składki.

10. Właściciel (współwłaściciel) samochodu zachowuje uprawnienia do zniżki składki, jeżeli okres przerwy między umowami ubezpieczenia AC o okresie rocznym nie będzie dłuższy niż 36 miesięcy.

11. Przy ubezpieczeniu więcej niż jednego samochodu należącego do tego samego właściciela za podstawę zniżki przyjmuje się najdłuższy okres bezszkodowego przebiegu ubezpieczenia AC, a zniżkę stosuje się do wszystkich samochodów. Zwyżkę stosuje się dla wszystkich ubezpieczonych samochodów w wysokości właściwej dla samochodu, który miał najwięcej szkód.

12. Składka opłacana jest jednorazowo jednocześnie z zawarciem umowy, chyba że w umowie określono inny sposób i termin opłacenia składki.

13. Jeżeli umowa zawierana jest na okres roczny, na wniosek

Ubezpieczającego płatność składki może zostać rozłożona na raty. Terminy płatności i wysokość rat określone są w polisie.

14. Jeżeli zapłata składki dokonywana jest w formie przelewu bankowego lub przekazu pocztowego, składkę uznaje się za zapłaconą z chwilą wpływu na rachunek PZM TU.

15. Składka za niewykorzystany okres ubezpieczenia podlega zwrotowi w przypadku rozwiązania się umowy przed upływem okresu, na który została zawarta.

16. Wysokość należnej do zwrotu składki ustala się w kwocie wyliczonej proporcjonalnie do długości niewykorzystanego okresu ubezpieczenia, przy czym każdy rozpoczęty dzień ubezpieczenia traktuje się jako pełny.

17. Składka za niewykorzystany okres ubezpieczenia nie podlega zwrotowi, jeżeli przyczyną rozwiązania umowy było wypłacenie przez PZM TU odszkodowania w wysokości równej sumie ubezpieczenia lub wartości pojazdu.

18. Zwrot składki dokonywany jest na podstawie pisemnego wniosku.

§ 10. POCZĄTEK I KONIEC ODPOWIEDZIALNOŚCI

1. Odpowiedzialność PZM TU rozpoczyna się od dnia następującego po dniu zawarcia umowy, nie wcześniej jednak niż od dnia następnego po zapłaceniu składki lub jej pierwszej raty.

2. Jeżeli w umowie określono późniejszy termin zapłacenia składki lub jej pierwszej raty, odpowiedzialność PZM TU może rozpocząć się od dnia następującego po dniu zawarcia umowy lub od chwili zawarcia umowy, jeżeli strony tak ustaliły w umowie.

3. Jeżeli w umowie określono późniejszą datę początku odpowiedzialności, niż określona w ust. 1, warunkiem rozpoczęcia odpowiedzialności jest wcześniejsze zapłacenie składki lub jej pierwszej raty, chyba że w umowie ustalono inaczej.

4. Jeżeli w umowie nie określono terminu zapłacenia składki lub jej pierwszej raty, datę początku odpowiedzialności określa się zgodnie z postanowieniem ust. 1.

5. W przypadku, gdy PZM TU ponosi odpowiedzialność jeszcze przed zapłaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza rata nie została zapłacona w terminie określonym w polisie, PZM TU może wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym i zażądać zapłacenia składki za okres przez który ponosiła odpowiedzialność. W przypadku braku wypowiedzenia umowy rozwiązuje się ona z końcem okresu za który przypada niezapłacona składka.

6. W przypadku opłacania składki w ratach i niezapłacenia kolejnej raty składki w terminie określonym w polisie, PZM TU może wezwać Ubezpieczającego do zapłaty składki z zagrożeniem, że brak zapłaty w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania spowoduje rozwiązanie umowy z upływem tego terminu.

7. Odpowiedzialność PZM TU kończy się:

1) z upływem okresu ubezpieczenia;

2) z końcem okresu 7 dni, o którym mowa w ust. 6;

3) z dniem odstąpienia od umowy lub chwilą jej rozwiązania;

4) z chwilą wypłaty odszkodowania lub odszkodowań w łącznej wysokości równej sumie ubezpieczenia lub wartości pojazdu, z zastrzeżeniem postanowienia § 8 ust. 7.

§ 11. ODSTĄPIENIE OD UMOWY, WYPOWIEDZENIE I ROZWIĄZANIE UMOWY

1. Jeżeli umowa jest zawarta na okres dłuższy niż 6 miesięcy, Ubezpieczający ma prawo odstąpienia od umowy, w terminie 30 dni, a w przypadku gdy Ubezpieczający jest przedsiębiorcą, w terminie

7 dni, od dnia jej zawarcia.

2. Odstąpienie od umowy nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zapłacenia składki za okres, w którym PZM TU ponosiło odpowiedzialność.

3. Umowa może być rozwiązana przez PZM TU ze skutkiem natychmiastowym w drodze pisemnego wypowiedzenia w razie stwierdzenia rażących zaniedbań w zabezpieczeniu pojazdu.

4. Umowa może zostać wypowiedziana przez każdą ze stron ze skutkiem natychmiastowym w terminie 14 dni od daty zgłoszenia przez drugą stronę żądania odpowiedniej zmiany wysokości składki w razie ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa wypadku.

5. Umowa rozwiązuje się:

- 1) w przypadku upływu okresu ubezpieczenia wskazanego w umowie;
- 2) z dniem wypłaty odszkodowania za szkodę całkowitą lub z dniem wypłaty odszkodowania za utracony pojazd;
- 3) z dniem wypłaty odszkodowania lub odszkodowań w łącznej wysokości równej sumie ubezpieczenia lub wartości pojazdu, z zastrzeżeniem postanowienia § 8 ust. 7;
- 4) z dniem utraty prawa własności pojazdu na skutek decyzji lub orzeczeń uprawnionych władz lub organów oraz przewłaszczenia pojazdu na rzecz instytucji udzielającej kredytu;
- 5) z dniem zmiany w zakresie prawa własności pojazdu z wyłączeniem sytuacji, w których nastąpiło przeniesienie własności pojazdu z leasingodawcy na leasingobiorcę, jeżeli oba podmioty były w umowie ubezpieczenia wymienione jako Ubezpieczający i Ubezpieczony lub właściciel i użytkownik pojazdu;
- 6) w przypadku odstąpienia od umowy lub jej wypowiedzenia.

§ 12. OBOWIĄZKI UBEZPIECZAJĄCEGO I OSÓB UPRAWNIONYCH DO KORZYSTANIA Z POJAZDU

1. Ubezpieczający zobowiązany jest podać do wiadomości PZM TU wszystkie znane sobie okoliczności dotyczące przedmiotu ubezpieczenia, o które PZM TU zapytywało w formularzu lub innych pismach przed zawarciem umowy. Jeżeli Ubezpieczający zawiera umowę przez przedstawiciela, obowiązek ten ciąży również na przedstawicielu i obejmuje ponadto okoliczności jemu znane.

2. W czasie trwania umowy Ubezpieczający zobowiązany jest do pisemnego zawiadamiania PZM TU o wszelkich zmianach okoliczności wymienionych w ust. 1, po powzięciu o nich wiadomości.

3. PZM TU nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem ustępów poprzedzających nie zostały podane do jej wiadomości. Jeżeli do naruszenia ustępów poprzedzających doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że wypadek przewidziany umową i jego następstwa są skutkiem okoliczności, o których mowa w zdaniu poprzedzającym.

4. Jeżeli umowę zawarto na cudzy rachunek obowiązki określone w ustępach 1–3 powyżej spoczywają także na Ubezpieczonym, chyba że nie wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek.

5. Ponadto w czasie trwania umowy Ubezpieczający i osoby uprawnione do korzystania z pojazdu, a także Ubezpieczony jeśli wiedział, że umowę zawarto na jego rachunek, zobowiązani są do:

- 1) przestrzegania uzgodnionych z PZM TU zaleceń dodatkowych oraz terminów ich realizacji, które były warunkiem zawarcia lub kontynuacji umowy – w szczególności usunięcia zagrożeń będących przyczyną powstałej w okresie wcześniejszym szkody;
- 2) umożliwienia dostępu do pojazdu osobie upoważnionej przez PZM TU w celu dokonania oceny ryzyka;

3) powiadomienia PZM TU o utracie lub skopiowaniu kluczyków lub innego urządzenia przewidzianego przez producenta pojazdu do uruchomienia silnika lub odblokowania zabezpieczeń przeciwkradzieżowych, a także o wymianie kluczyków lub takiego urządzenia;

4) wymiany kluczyków, innych urządzeń przewidzianych przez producenta pojazdu do uruchomienia silnika, zamków i urządzeń zabezpieczających pojazd przed kradzieżą, po utracie kluczyków lub takich urządzeń.

6. W razie oddalenia się od pojazdu na odległość uniemożliwiającą obserwację pojazdu i odpowiednio szybką reakcję na zagrożenie, Ubezpieczający lub osoby uprawnione do korzystania z pojazdu, a także Ubezpieczony jeśli wiedział, że umowę zawarto na jego rachunek, zobowiązani są zabrać ze sobą wszystkie znajdujące się elementy wyposażenia dodatkowego nie zamontowane na stałe.

7. W przypadku zajścia wypadku objętego umową Ubezpieczający lub osoba uprawniona do korzystania z pojazdu, a także Ubezpieczony jeśli wiedział, że umowę zawarto na jego rachunek, zobowiązani są do:

- 1) użycia dostępnych im środków w celu ratowania pojazdu lub jego części lub jego wyposażenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów;
- 2) niezwłocznego powiadomienia Policji, a za granicą – innego odpowiedniego organu, o wypadku, nie później jednak niż w ciągu 12 godzin od daty wypadku lub uzyskania o nim informacji w przypadku kradzieży pojazdu, jego części lub wyposażenia, poważnego uszkodzenia pojazdu oraz w razie zaistnienia zdarzenia nasuwającego uzasadnione przypuszczenie, że popełniono przestępstwo;
- 3) w przypadku kradzieży pojazdu, niezwłocznego wyrejestrowania pojazdu;
- 4) w razie wypadku z udziałem innego uczestnika ruchu drogowego, w miarę możliwości, zanotowania danych dotyczących uczestnika wypadku, w tym kierującego pojazdem, właściciela i/lub posiadacza pojazdu, cech identyfikacyjnych pojazdu (w tym numeru rejestracyjnego i państwa rejestracji pojazdu), numeru dokumentu ubezpieczenia oraz nazwy i adresu ubezpieczyciela, w którym zawarto umowę ubezpieczenia OC;
- 5) w razie wypadku spowodowanego przez zwierzęta domowe lub hodowlane, w miarę możliwości, ustalenia danych dotyczących właściciela lub posiadacza zwierząt, numeru dokumentu ubezpieczenia oraz nazwy i adresu ubezpieczyciela, w którym zawarto umowę obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej rolników z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego lub umowę dobrowolnego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej;
- 6) niezwłocznego powiadomienia PZM TU o powstaniu szkody, nie później jednak niż w ciągu:
  - a) jeżeli szkoda powstała na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – 5 dni roboczych od daty wypadku lub uzyskania o nim informacji, a w przypadku kradzieży – 2 dni roboczych od daty kradzieży lub uzyskania o niej informacji,
  - b) jeżeli szkoda powstała za granicą – 5 dni roboczych od dnia przekroczenia granicy Rzeczypospolitej Polskiej albo 2 dni roboczych od daty wypadku, jeżeli konieczne było skorzystanie z pomocy zagranicznego przedstawiciela PZM TU,
- 7) niedokonywania, ani niedopuszczenia do dokonania żadnych zmian w uszkodzonym pojeździe przed przeprowadzeniem oględzin przez osobę upoważnioną przez PZM TU, chyba że zmiana jest niezbędna w celu zabezpieczenia pojazdu po szkodzie albo zmniejszenia jej

rozmiaru bądź jest uzasadniona koniecznością kontynuowania bezpiecznej jazdy;

8) niedokonywania, ani niedopuszczenia do dokonania naprawy pojazdu bez zgody PZM TU lub jej przedstawiciela zagranicznego, chyba że PZM TU lub jej przedstawiciel zagraniczny nie zajęli stanowiska w terminie 7 dni od daty powiadomienia o szkodzie albo 14 dni od daty powiadomienia o szkodzie, jeżeli jest konieczne powołanie biegłych rzeczoznawców, a Ubezpieczony został powiadomiony o tej konieczności;

9) umożliwienia dostępu do pojazdu osobie upoważnionej przez PZM TU w celu przeprowadzenia likwidacji szkody;

10) przedłożenia PZM TU rachunku poniesionych strat oraz umożliwienia PZM TU dokonania wszelkich ustaleń dotyczących przyczyny i rozmiaru szkody, jak również udostępnienia dowodów, niezbędnych do ustalenia okoliczności powstania szkody, zasadności i wysokości roszczenia oraz podstaw do wystąpienia z roszczeniem regresowym, a także udzielenia w tym celu wszelkiej pomocy i wyjaśnień.

8. PZM TU uprawnione jest do zmniejszenia odpowiednio wysokości odszkodowania, jeżeli Ubezpieczający lub Ubezpieczony (jeśli wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek) umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie zawiadomił PZM TU o zajściu wypadku w terminie określonym w ust. 7 pkt 6, o ile naruszenie tego obowiązku przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło PZM TU ustalenie okoliczności i skutków wypadku.

9. PZM TU wolne jest od odpowiedzialności, odpowiednio w całości lub w części, jeżeli Ubezpieczający lub Ubezpieczony (jeśli wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek) umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa, pomimo ciążącego na nim obowiązku nie zastosował środków określonych w ust. 7 pkt 1, a szkoda powstała lub uległa zwiększeniu wskutek niewykonania powyższego obowiązku.

10. Jeżeli na podstawie badań zleconych przez PZM TU okaże się, że w okresie ubezpieczenia kluczyki lub inne urządzenie przewidziane przez producenta pojazdu do uruchomienia silnika lub odblokowania zabezpieczeń przeciwkradzieżowych zostały skopiowane, a Ubezpieczający i/lub osoba uprawniona do korzystania z pojazdu nie powiadomiła o tym fakcie PZM TU, PZM TU odmówi wypłaty odszkodowania za szkodę powstałą wskutek kradzieży pojazdu, jego części, wyposażenia dodatkowego lub bagażu podróжного.

§ 13. USTALENIE WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA

1. W przypadku powstania szkody całkowitej lub kradzieży pojazdu górną granicę odszkodowania stanowi wartość rynkowa pojazdu w dniu powstania szkody, nie większa jednak niż suma ubezpieczenia, z zastrzeżeniem postanowień § 8 ust. 4 - 6.

2. W przypadku powstania szkody całkowitej lub kradzieży pojazdu wraz z wyposażeniem dodatkowym górną granicę odszkodowania stanowi wartość rynkowa pojazdu łącznie z wyposażeniem dodatkowym w dniu powstania szkody, nie większa jednak niż łącznie suma ubezpieczenia pojazdu oraz suma ubezpieczenia wyposażenia dodatkowego.

3. Przez szkodę całkowitą uznaje się uszkodzenie pojazdu w stopniu przekraczającym koszty naprawy brutto (z VAT) uszkodzonego pojazdu w wysokości:

1) 70% wartości rynkowej pojazdu w dniu powstania szkody, jeżeli wartość rynkowa pojazdu odpowiada sumie ubezpieczenia pojazdu;

2) 70% sumy ubezpieczenia pojazdu, jeżeli wartość rynkowa pojazdu jest większa niż suma ubezpieczenia pojazdu.

4. Koszty naprawy, o których mowa w ust. 3 ustalane są

z zastosowaniem wyceny kosztów naprawy, która obejmuje:

1) koszt robocizny ustalony w oparciu o:

a) technologiczne czasy napraw określone przez producenta pojazdu i ujęte w systemie Audatex lub Eurotax,

b) średnią stawkę za 1 roboczogodzinę naprawy ze stawek stosowanych przez wykonawców napraw z miejsca użytkowania pojazdu,

2) maksymalny koszt części zamiennych w wysokości cen określonych w systemie Audatex lub Eurotax;

5. W przypadku powstania szkody całkowitej PZM TU ustala odszkodowanie w kwocie odpowiadającej:

1) wartości rynkowej pojazdu bezpośrednio przed szkodą pomniejszonej o wartość pozostałości, jeżeli wartość rynkowa pojazdu odpowiada sumie ubezpieczenia pojazdu;

2) sumie ubezpieczenia pojazdu pomniejszonej o wartość pozostałości, jeżeli wartość rynkowa pojazdu bezpośrednio przed szkodą jest większa niż suma ubezpieczenia pojazdu.

6. Wartość pozostałości ustala się indywidualnie:

1) w zależności od rozmiaru uszkodzeń i stopnia zużycia eksploatacyjnego pojazdu lub jego części (zespołów) pod warunkiem, że posiadają wartość handlową;

2) w odniesieniu do sytuacji rynkowej w zakresie obrotu pojazdami uszkodzonymi.

7. W razie powstania szkody polegającej na uszkodzeniu pojazdu lub wyposażenia dodatkowego PZM TU ustala:

1) zakres uszkodzeń, których powstanie pozostaje w związku przyczynowym ze zgłoszonym zdarzeniem powodującym szkodę, za którego następstwa PZM TU ponosi odpowiedzialność;

2) części pojazdu podlegające wymianie lub naprawie;

3) czas robocizny niezbędny do wykonania naprawy;

4) stawki za 1 roboczogodzinę naprawy;

5) zużycie eksploatacyjne części pojazdu (np. ogumienia, tłumików, katalizatora, akumulatora).

8. PZM TU uwzględni koszty technologicznie koniecznej naprawy, dokonanej wyłącznie w zakresie pozostającym w związku przyczynowym ze zgłoszonym zdarzeniem, za które PZM TU ponosi odpowiedzialność, które muszą być udokumentowane imiennymi fakturami (rachunkami).

9. PZM TU uprawnione jest do weryfikacji wysokości kosztów naprawy uszkodzonego pojazdu do:

1) cen części zamiennych i technologicznych czasów napraw określonych przez producenta pojazdu i ujętych w systemie Audatex lub Eurotax; jeżeli ceny części w rachunkach przekraczają podane w systemie Audatex lub Eurotax, PZM TU weryfikuje je do cen części zamiennych stosowanych przez głównych importerów krajowych dla danej marki pojazdu;

2) cen średnich z rynku części używanych lub odpowiedników części producenta pojazdu, odpowiednio w przypadku zastosowania przez wykonawcę naprawy części używanych lub odpowiedników części producenta pojazdu;

10. Za elementy odpowiedzialne za bezpieczeństwo kierującego i pasażerów, tj. poduszki powietrzne, pasy bezpieczeństwa, napinacze pasów, odszkodowanie wypłacane jest na podstawie oryginalnych faktur potwierdzających zakup i zamontowanie. W innym przypadku – odszkodowanie za te elementy wypłaca się w wysokości 20% wartości części oryginalnych.

11. W przypadku, gdy wysokość szkody ustalana jest na podstawie wyceny (metoda kosztorysowa), PZM TU ustala wysokość szkody

z uwzględnieniem aktualnie obowiązujących przepisów o podatku od towarów i usług (VAT), w oparciu o:

1) ceny materiałów i części zamiennych oraz istniejących części zamiennych o porównywalnej jakości, dystrybuowanych w sieciach funkcjonujących poza siecią oficjalnego producenta/importera pojazdu, o których mowa w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 28 stycznia 2003r. w sprawie wyłączenia określonych porozumień wertykalnych w sektorze pojazdów samochodowych spod znaku porozumień ograniczających konkurencję (Dz. U. Nr 38, poz. 329, z dnia 6 marca 2003r.);

2) system kosztorysowania Audatex lub Eurotax dla wymiaru robocizny;

3) średnie stawki dla robocizny, ustalone przez PZM TU w oparciu o średnie ceny usług stosowane na terenie gdzie szkoda jest likwidowana, nie wyższe jednak od stawek stosowanych przez oficjalnych przedstawicieli producenta/importera danej marki, a w przypadku braku przedstawiciela danej marki na tym terenie, marki najbardziej zbliżonej.

12. Jeżeli naprawa pojazdu nie została udokumentowana imiennymi fakturami (rachunkami), wysokość odszkodowania nie uwzględni podatku VAT.

13. W przypadku szkody całkowitej lub kradzieżowej odszkodowanie wypłacane jest w kwocie brutto w przypadku określenia sumy ubezpieczenia brutto lub netto jeśli suma ubezpieczenia została określona netto.

14. W przypadku ustalania wysokości odszkodowania w odniesieniu do pojazdu, którego okres eksploatacji w dniu zawarcia umowy przekraczał 3 lata, odszkodowanie pomniejsza się o kwotę odpowiadającą zużyciu eksploatacyjnemu części pojazdu według poniższych zasad:

- 1)** 15% wartości części dla pojazdów w wieku 4 i 5 lat;
  - 2)** 25% wartości części dla pojazdów w wieku 6 i 7 lat;
  - 3)** 45% wartości części dla pojazdów w wieku 8 i 9 lat;
  - 4)** 50% wartości części dla pojazdów w wieku 10 lat i więcej,
- z zastrzeżeniem postanowienia ust. 17.

Jeżeli w okresie eksploatacji pojazdu nastąpiła udokumentowana wymiana części, odszkodowanie za uszkodzoną część pomniejsza się o stopień zużycia tej części liczony od daty jej wymiany.

15. Jeżeli okres eksploatacji pojazdu w dniu zawarcia umowy nie przekraczał 3 lat, odszkodowanie wypłacane jest bez uwzględnienia stopnia zużycia części, o którym mowa w ust. 14 z zastrzeżeniem postanowienia ust. 17.

16. Po opłaceniu dodatkowej składki przy zawarcia umowy postanowienie ust. 15 stosuje się także w odniesieniu do pojazdu, którego okres eksploatacji w dniu zawarcia umowy wynosił więcej niż 3 lata i jednocześnie nie przekraczał 10 lat.

17. Zużycie eksploatacyjne elementów takich jak ogumienie, akumulator, elementy ciernie układu hamulcowego, napędowego oraz układ wydechowy oceniane jest na podstawie indywidualnego stopnia zużycia tych elementów i powoduje zmniejszenie wysokości odszkodowania niezależnie od okresu eksploatacji pojazdu o stopień zużycia takich elementów.

18. W przypadku stwierdzenia w elementach zakwalifikowanych do wymiany lub naprawy wcześniejszych uszkodzeń w odszkodowaniu uwzględnia się potrącenie w procencie ustalonym w protokole oględzin.

19. Jeżeli pojazd został uszkodzony na terytorium kraju innego niż Rzeczpospolita Polska, naprawa powinna być dokonana na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z zastrzeżeniem postanowienia ust. 20.

20. Jeżeli zakres terytorialny ubezpieczenia obejmuje kraje inne niż Rzeczpospolita Polska, PZM TU pokrywa:

1) koszty naprawy dokonanej w kraju, w którym powstała szkoda, jeżeli koszty te nie przekraczają równowartości 1 000 euro według średniego kursu ustalonego przez Narodowy Bank Polski w dniu powstania szkody, jeżeli naprawa ta była niezbędna do kontynuowania bezpiecznej jazdy;

2) koszty:

a) akcji ratowniczej,

b) parkowania,

c) koszty wymienione w pkt a i b nie mogą łącznie przekroczyć kwoty stanowiącej równowartość 1 000 euro obliczonej według średniego kursu ustalonego przez Narodowy Bank Polski w dniu powstania szkody.

21. PZM TU może zażądać okazania pojazdu w trakcie naprawy lub po jej zakończeniu w celu sprawdzenia zakresu dokonanej naprawy.

22. W przypadku szkody polegającej na kradzieży pojazdu, PZM TU wypłaci odszkodowanie, jeżeli Ubezpieczający wypełni następujące obowiązki:

1) okaże PZM TU dowód własności pojazdu;

2) przekaze PZM TU:

a) dowód rejestracyjny pojazdu i kartę pojazdu, o ile była wydana na ubezpieczony pojazd albo dowód dopuszczenia pojazdu do ruchu, chyba że zostały utracone na skutek rozboju lub wymuszenia rozbójniczego,

b) kluczyki lub inne urządzenia przewidziane przez producenta pojazdu do uruchomienia silnika lub odblokowania zabezpieczeń przeciwkradzieżowych, w liczbie i stanie (tj. oryginały lub kopie) podanych we wniosku o ubezpieczenie (dotyczy to także karty magnetycznej, pilota zdalnego sterowania zabezpieczonymi przeciw kradzieżowymi, dekodera, immobilizera oraz innych podobnych urządzeń przeznaczonych do przechowywania poza pojazdem), chyba że zostały utracone na skutek rozboju lub wymuszenia rozbójniczego,

c) dowodu zgłoszenia kradzieży pojazdu Policji, a jeżeli kradzież pojazdu nastąpiła poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej – innemu odpowiedniemu organowi za granicą,

3) oryginału przeniesienia własności pojazdu na PZM TU;

4) wyrejestruje pojazd i przedstawi PZM TU oryginał dokumentu potwierdzającego ten fakt, wydany przez uprawniony organ.

§ 14. UDZIAŁ WŁASNY W SZKODZIE

1. Jeżeli nie umówiono się inaczej i nie opłacono dodatkowej wyższej składki, z należnego odszkodowania PZM TU potrąca udział własny (franszyza redukcyjna) w wysokości:

1) 10% odszkodowania w przypadku pierwszej szkody w danym okresie ubezpieczenia i nie mniej niż 300 zł;

2) 20% odszkodowania w przypadku drugiej i kolejnych szkód w danym okresie ubezpieczenia i nie mniej niż 500 zł.

2. Udział własny w ubezpieczeniach flotowych ustala się indywidualnie po dokonaniu przez PZM TU oceny ryzyka.

3. Udział własny w każdej szkodzie w ubezpieczeniu bagażu podróżnego wynosi 10% odszkodowania, nie mniej niż 50 zł.

4. Udział własny w szkodzie nie dotyczy szkód kradzieżowych.

5. Postanowienia ust. 1 dotyczą również ubezpieczenia wyposażenia dodatkowego.

6. Zniesienie udziału własnego w ubezpieczeniu pojazdu, znosi udział własny w ubezpieczeniu wyposażenia dodatkowego i bagażu.

7. Jeżeli we wniosku o ubezpieczenie nie zadeklarowano, że pojazd będzie kierowany przez osoby w wieku poniżej 28 lat oraz nie uwzględniono zwwyżki w składce, ale szkoda spowodowana została przez kierowcę w wieku wyżej wymienionym, z odszkodowania potrąca się dodatkowy udział własny w wysokości 2 000 zł.

8. Postanowienie zawarte w ust. 7 dotyczy wyłącznie szkód powstałych w pojazdach będących własnością osób fizycznych albo użytkowanych przez osoby fizyczne na podstawie umowy kredytu bankowego lub umowy leasingu.

§ 15. WYPŁATA ODSZKODOWANIA

1. PZM TU wypłaca odszkodowanie na podstawie uznania roszczenia uprawnionego z umowy w wyniku dokonania ustaleń, zawartej z nim ugody lub prawomocnego orzeczenia sądu.

2. Z kwoty odszkodowania potrąca się udział własny oraz w przypadkach określonych w § 14 ust. 7 i 8 dodatkowy udział własny w szkodzie.

3. Jeżeli kwota dodatkowego udziału własnego przewyższa kwotę odszkodowania, odszkodowanie nie przysługuje.

4. W przypadku wymagalności składki lub rat składki przed datą wypłaty odszkodowania, PZM TU może potrącić z wypłacanego odszkodowania kwotę niezapłaconej, wymagalnej składki lub rat składki.

5. Jeżeli poszkodowany jest Ubezpieczającym i jednocześnie dłużnikiem PZM TU z tytułu nieopłaconej składki za ubezpieczenie OC, PZM TU potrąca z odszkodowania kwotę odpowiadającą nieopłaconej i wymagalnej składce za ubezpieczenie OC wraz z ustawowymi odsetkami przypadającymi od dnia następnego po terminie płatności do dnia wypłaty odszkodowania bez konieczności składania odrębnego oświadczenia woli w tym zakresie.

6. PZM TU zwraca także faktycznie poniesione, uzasadnione i udokumentowane koszty, które wypłacane są ponad sumę ubezpieczenia:

1) parkowania uszkodzonego pojazdu, nie dłużej niż do dnia następnego po dokonaniu przez PZM TU oględzin pojazdu, według przeciętnych cen usług tego rodzaju stosowanych w miejscu zamieszkania Ubezpieczającego albo w miejscu powstania szkody;

2) ratowania pojazdu oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów, jeżeli zastosowane środki były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne.

7. PZM TU obowiązane jest wypłacić odszkodowanie w terminie 30 dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku.

8. Jeżeli wyjaśnienie w powyższym terminie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności PZM TU albo wysokości odszkodowania nie jest możliwe, odszkodowanie wypłacane jest w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe.

9. W razie braku podstaw do wypłaty odszkodowania w całości lub w części, PZM TU poinformuje o tym pisemnie Ubezpieczającego w terminach określonych w ust. 7 bądź 8, podając okoliczności faktyczne i podstawę prawną odmowy wypłaty odszkodowania w całości lub w części oraz pouczenie o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej.

10. Odszkodowanie wypłacane jest przelewem na rachunek bankowy Ubezpieczonego lub innej osoby uprawnionej do odszkodowania. Na wniosek Ubezpieczającego lub innej osoby uprawnionej do odszkodowania, PZM TU wyśle odszkodowanie przekazem pocztowym; w takim przypadku odszkodowanie zostanie

pomniejszone o koszt przekazu pocztowego.

11. Odszkodowanie wypłacane jest w złotych polskich.

12. Jeżeli koszty zostały poniesione w walucie obcej, odszkodowanie wypłacane jest w złotych według średniego kursu walut obcych Narodowego Banku Polskiego z dnia ustalenia odszkodowania.

§ 16. ROSZCZENIA REGRESOWE

1. Z dniem zapłaty odszkodowania przez PZM TU, roszczenia Ubezpieczającego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzą z mocy prawa na PZM TU do wysokości wypłaconego odszkodowania. Jeżeli wypłacone odszkodowanie pokrywa tylko część szkody, Ubezpieczającemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia roszczeń przed PZM TU.

2. Zasady wynikające z ust. 1 stosuje się odpowiednio w razie zawarcia umowy na cudzy rachunek.

3. Jeżeli Ubezpieczający lub Ubezpieczony skutecznie zrzekł się roszczenia odszkodowawczego w stosunku do sprawcy szkody w całości lub w części, PZM TU może odmówić wypłaty odszkodowania odpowiednio w całości lub w części. Natomiast, jeżeli fakt ten ujawniony zostanie już po wypłaceniu odszkodowania, PZM TU może żądać zwrotu odpowiednio całości lub części odszkodowania.

4. Ubezpieczający i Ubezpieczony zobowiązani są do udzielenia PZM TU wszelkich informacji, dostarczenia dokumentów oraz umożliwienia prowadzenia czynności niezbędnych do skutecznego dochodzenia roszczeń regresowych.

5. Jeżeli roszczenia regresowe zostaną w całości zaspokojone przez PZM TU przed zawarciem przez Ubezpieczającego kolejnej umowy ubezpieczenia, wypłacone odszkodowanie nie będzie miało wpływu na uprawnienia Ubezpieczającego do zniżki za bezszkodowy przebieg ubezpieczenia.

§ 17. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Wszelkie zawiadomienia i oświadczenia składane przez strony w związku z umową powinny być dokonywane na piśmie za pokwitowaniem przyjęcia, wysłane listem poleconym lub dokonywane w inny uzgodniony sposób. Strony zobowiązują się informować wzajemnie o zmianie ich siedziby (adresu).

2. Jeżeli strona zmieniła siedzibę (adres) i nie powiadomiła o tym drugiej strony przyjmuje się, że obowiązek zawiadomienia lub oświadczenia został wypełniony przez wysłanie pisma pod ostatni znany stronie adres. W takim wypadku strony uznają, że pismo wywiera skutki prawne po upływie 14 dni od daty jego wysłania, choćby nie dotarło do adresata.

3. Pisemne zawiadomienie o szkodzie Ubezpieczający może złożyć w każdej jednostce terenowej PZM TU.

4. W przypadku jakichkolwiek skarg lub zażaleń zgłaszanych przez Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub Uprawnionego z umowy, można je zgłosić do Rzecznika Ubezpieczonych lub za pośrednictwem właściwej jednostki terenowej PZM TU do właściwej jednostki organizacyjnej centrali PZM TU, którą wskazuje jednostka terenowa, celem ich rozpatrzenia.

5. Właściwa jednostka organizacyjna centrali PZM TU jest zobowiązana w ciągu 30 dni od chwili otrzymania skargi lub zażalenia zająć stanowisko w sprawie.

6. Powództwo o roszczenia wynikające z umów zawartych na podstawie OWU można wytoczyć albo według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby

---

Ubezpieczającego, Ubezpiezonego lub Uprawnionego z umowy.

7. PZM TU zastrzega sobie prawo do żądania zwrotu faktycznie poniesionych kosztów związanych z dochodzeniem należności wynikających z umowy.

8. W sprawach nie uregulowanych w OWU mają zastosowanie przepisy kodeksu cywilnego, ustawy o działalności ubezpieczeniowej

oraz innych stosownych aktów prawnych.

9. OWU zostały zatwierdzone przez Zarząd Polskiego Związku Motorowego Towarzystwa Ubezpieczeń Spółka Akcyjna Vienna Insurance Group uchwałą nr 2/2010 z dnia 21 stycznia 2010 roku i mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych od dnia 1 lutego 2010 roku.

Klaus Eberhart
Prezes Zarządu

Artur Borowiński
Wiceprezes Zarządu